

عنوان مقاله:

بازخوانی امثال و حکم به منظور بازیابی واژه ها و اصطلاحات معماری و شهرسازی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات ایرانی، دوره 11، شماره 22 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسنده:

محسن طبسی - استادیار گروه معماری دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

خلاصه مقاله:

معماری، ظرف زندگی است و زندگی بشر در همه صورت های آن جز در معماری تجلی نمی یابد. معماری نیز متقابلاً در زندگی نمود یافته است و از همین رو واژگان معماری، چه در سخن ادیبانه و چه در کلام غیر ادیبانه (یا اصطلاحاً عامیانه) همواره به کار می رود؛ لذا، ادبیات عامه نیز، بخشی مهم از ادب پارسی است که شایسته جست و جو برای یافتن واژه های معماری و شهرسازی است و دقیقاً از این دیدگاه، ادبیات عامه برای یافتن واژه هایی که نزد مردم و جامعه زنده بوده و کاربرد داشته اند، مرجعی مطمئن تر از ادب کلاسیک و درباری (ادب رسمی) است. در این مقاله، تلاش شده ضمن بازخوانی کتاب امثال و حکم، تألیف علی اکبر دهخدا به بازیابی واژه های معماری شهرسازی در بخش مهمی از ادبیات عامه پرداخته و توجه پژوهندگان ادب و معماری را به این گنجینه ارزشمند جلب نماییم. این جست و جو، نخست بر حسب حروف الفبا انجام شد و در مرحله ای دیگر، به صورت تحلیل بررسی گردید. نخستین بخش این تحلیل، به افعال و ترکیبات فعلی اختصاص دارد. بخش دوم، در شش قسمت، به واژه های مرتبط با معماری توجه دارد؛ و بخش سوم، به فضاها و عناصر شهری می پردازد. مطالعه حاضر نشان می دهد که برخی افعال و ترکیبات فعلی زیبا می توانند کاربرد بیشتری یافته و بعضاً جایگزین برخی واژه های بیگانه شوند؛ همچنین، در امثال و حکم تقریباً تمامی وجوه گوناگون معماری از اجزا و عناصر معماری، سازه ای و تأسیساتی گرفته تا برخی کیفیت های مهندسی و معماری و نیز فضاها و عناصر شهری مورد توجه و اشاره قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

ادبیات عامه، امثال و حکم، معماری، شهرسازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1134008>

